

Heri indgår bl.a. udgifterne til oprensning af skelgrøfterne.

Eventuelt underskud af græsningsordningen

Græsningsordningen, der etableres med basis i de statsejede arealer, skal for de privatejede arealer fungere som et sikkerhedsnet. Behovet for, at den træder i funktion for private arealer, er derfor helt afhængigt af den fremtidige udvikling i landbruget, herunder især af rentabiliteten i kvægdrift. Karakteren af sikkerhedsnet understreges af, at det ikke er tanken at gribe ind overfor de eksisterende udlejningsordninger i området. Der vil derfor antagelig ikke for tiden være noget behov for ordningen for private arealer og derfor ikke umiddelbart noget underskud, og det skønnes, at underskuddet de første 2-3 år ikke vil overstige 50.000 kr.

Retablering af vandhuller

Ifølge forslaget skal staten betale en godtgørelse til lodsejere, der forpligter sig til at retablere et vandhul på deres vedvarende græsareal.

Det skønnes, at et passende vederlag for retablering af de i bemærkningerne beskrevne typiske vandhuller i de enkelte græsningsfletter vil være ca. 800-1.000 kr. pr. vandhul (1987-prisniveau). Det må antages, at ordningen ikke vil koste over 50.000 kr. årligt, svarende til retablering af op til 50 vandhuller.

Engangserstatning til lodsejere

Der skal efter loven udbetales erstatning for de tab, ejere, brugere m.v. lider på grund af de ved loven pålagte rådighedsindskrænkninger.

Disse rådighedsindskrænkninger svarer til de fra fredninger, gennemført efter naturfredningslovens kapitel III, almindeligt kendte restriktioner overfor bebyggelse og anlæg, tilplantning, opdyrking m.v.

Lovforslaget omfatter i alt ca. 2.500 ha, heraf er det egentlige afvandede landbrugsareal ca. 1.850 ha. Ca. 1.200 ha vil blive omfattet af lovens bestemmelser om vedvarende græsarealer.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at udtale sig konkret om erstatningsniveauet og dermed om størrelsen af de samlede erstatninger.

Det kan dog oplyses, at fredningsnævnet i fredningssagen vedrørende Margrethe-Kog for privatejede arealer traf afgørelse om en erstatning på 25.000 kr. pr. ha for rådighedsindskrænkninger, der svarer nogenlunde til dem, der fastsættes efter dette lovforslag. Denne erstatning nedsatte Overfredningsnævnet til ca. 8.000 kr. pr. ha, hvorefter

Taksationskommissionen forhøjede den til 13.000 kr. pr. ha. Erstatningsudmålingen er af lodsejerne blevet indbragt for landsretten, hvor sagen endnu verserer.

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at arealerne, som er omfattet af fredningen af Margrethe-Kog, på flere punkter adskiller sig fra de arealer, der er omfattet af denne lov.

Det skyldes først og fremmest, at Margrethe-Kog er nyinddiget. Arealerne i Margrethe-Kog har derfor ikke været dyrket, der er ikke foretaget detaildræning, og jorden har endnu saltvandspræg, som influerer ugunstigt på dyrkningsmulighederne, og som først vil forsvinde efter en modningsproces. Efter lovforslaget vil der i de tre ydre koge være arealer, der hidtil har været dyrket, som fremover skal være vedvarende græsningsarealer, og nogle af disse arealer er dræned. Dette betyder, at erstatningen efter dette lovforslag ikke engang for alle de arealer, der skal være vedvarende græsarealer, vil være den samme som for arealerne i Margrethe-Kog.

Der er endvidere i »Tøndermarsken – en reddegørelse om frednings- og landbrugsmæssige spørgsmål m.m.« (Fredningsstyrelsen 1986) gennemført forskellige beregninger, som viser, at der med varierende parametre kan blive tale om samlede indtægtstab for lodsejerne i størrelsesordenen 0,5-5 mill. kr. årligt. En beregning af erstatningen på grundlag af et skønnet indtægtstab vil kunne medføre en anden erstatning end ved den sædvanlige beregningsmåde, der er baseret på et skøn over nedgangen i ejendommens handelsværdi.

En erstatning på 13.000 kr. pr. ha vil for 1.210 ha betyde en samlet erstatning på 15,7 mill. kr.

Efter lovforslagets § 27 gives der lodsejere, der har haft græsarealer omfattet af det midlertidige dyrkningsforbud, en godtgørelse på 200 kr. pr. ha. Det foreløbige forbud omfatter ca. 1.400 ha græsarealer. Godtgørelsen vil således udgøre ca. 280.000 kr.

Anlægsomkostninger

Der foreslås udført en række anlægsarbejder til forbedring af bevandingen for områder i Ny og Gammel Frederikskog med mangelfuld vandforsyning.

I en rapport af august 1986 fra Hedeselskabet vedrørende afvanding- og bevandingssystemer i de ydre koge i Tøndermarsken er der foretaget en nærmere beskrivelse af behovet for udførelse af sådanne anlægsarbejder.